

Sióvölgyi Ferenc

A főváros aranyérmével kitüntetett Sióvölgyi Ferencet odahaza találtuk. Hosszú-hosszú szolgálat után most végre pihen.

— Kedvenc időtöltése?

— Ó, hát az alvás, mert hogy majd három és fél évtizeden át naponta hajnali háromkor ébresztett a vekker.

Reménytelenül számolgatja, hányszor kerülhetne volna meg a Földet azzal az erővel, amivel Budapest utcáit kerülgette; ő maga is hitetlenkedve tűnődik el azon, hogy szerény becsléssel is tízmillió utast sofírozott el. Mintha az ország egész lakosságát, csecsemőtől aggokig, legalább egyszer, mindenkit megkocsikáztatott volna. Sióvölgyi Ferenc, jelenleg nyugdíjas óbudai lakos, eredeti foglalkozását tekintve autóbusz vezető, kevés híján 35 esztendőt töltött „tengely szolgálaton”. Egészen pontosan: 1938. február 15-től 1972 decemberéig jóformán az autóbuszfűlkében, a volán mellett töltötte életét. Hozzávetőlegesen 12 ezer napon át szolgálta a fővárost, páratlan hűséggel. S még azzal a frázissal sem illetheti senki, hogy a hétköznapok hőse: a buszsofőr csak nyugdíj után tudja megkülönböztetni egymástól a hétköznapot, a vasárnapot, az ünnepnapot.

A Fűrst garázsban „Sió papa” megszólítás dukál neki a fiatalabbaktól, a „Sió bácsi” titulus a hegyi járatok törzsutasaitól. Mellesleg, valamennyien elismerik, hogy igaztalan dolog, hogy pályafutása csak államférfinak, művésznek lehet. A buszsofőrnek életútja van. Olyan életútja, amely nem kelt feltűnést, nem vált ki csodálatot, egyszerűen csak *van*. (Ambár tízmillió utas mégiscsak elég széles nyilvánosság, nem igaz? Még ha többségük csak a buszsofőr hátát látja is.)

Igen, az életút. Urasági cselédek gyermekeként, lakatosinasként kezdte. A legrosszabbkor, a gazdasági válság csúcspontjának hónapjaiban szabadult fel. Levizsgázott gépkocsivezetésből és elment magánsofőrnek, Zilahy Lajoshoz. Hét év után akkor mondott fel, amikor megtalálta valamiképp az utat a magasrangú protektorhoz, Szendy Károly polgármesterhez. Ő egyike volt azon keveseknek, akik bárkit bejuttathattak az autóbuszhoz. Megtisztelő dolog volt az akkoriiban. Sióvölgyi Ferenc 120 pengő fizetésért boldogan ült az 5-ös autóbusz bőrbevonatú, löszörrel kitömött, deszkatámlájú vezetőüléséhez. A 40 személyes harcsaorrú autóbusznak kétrészes szélvédője volt, eső, hó bevert rajta. Eleinte, valahányszor végzett a Városliget—Pasarét útvonallal, a remizben bánatosan fogadta őt főnöke, az öreg Kónya bácsi: — Feri, fiam, eladtad a lelked, hogy ide jöttél, a te ünneped nem akkor lesz, amikor a naptár mutatja, hanem amikor szabadnapot kapsz...

Hogy könnyebb volt-e akkortájt, 1938-ban vezetni az autóbuszt, mint manapság? Szó sincs róla. Rengeteg baj volt a lovaskocsikkal, a kocsisok ittak, a Dohány utcában hamar keresztbeállt a kocsirúd...

Albérletből albérletbe költözött, aztán megnősült és megszületett az első gyerek. (Hogy mit csinál ma a fiú? Kocsifényező, természetesen az óbudai autóbuszgarázsban.) Világrajött a kislány is, de csak másfél éves korában látta őt meg először. Közben ugyanis hirtelen nagy szükség lett rá a fronton, az autóbuszok benzin- és gumihány miatt amúgy sem közlekedtek.

— A munkahelyről hatodmagammal kerültem a frontra, az valahol a Tisza partján húzódott. Néhány napig hallgattuk az ágyúdörgést, aztán már vittek is ki Németországba. 1946 tavaszán értünk haza, méghozzá olyan ajándékkal, amitől leesett a kollégák álla.

— Éspedig?

— Három kék-ezüst autóbuszal. Alighanem a nyilasok menekültek rajtuk; német országúton, árok mentén találtunk a kocsikra. Rendbehoztuk a masinákat, úgy vigyáztunk rájuk, mint a szemünk fényére. Tudtuk, hogy kincset viszünk haza, hiszen hallottuk, hogy a fővárosi autóbuszpark romokban hever...

Amíg a buszforgalom szünetelt, Sióvölgyi Ferenc a kuplungot felcserélte a sippal, füttyös kalauz lett a Beszkrátnál, immár a Magyar Kommunista Párt tagjaként. 1946 nyarán az 1-es buszra került: a Deák tértől a mai Petőfi híd tövéig, összesen két kocsival közlekedett a járat. Szolgált később a 6-os és a 29-es autóbuszon, de legtovább a 12-esen, a csuklóson. Végigszervezte a fővárosi csomópontok átépítésekor a terelőutakat és kétszeresen örült az építkezések befejezésének. Megkergette a Fűrst garázs udvarán a művezetőt, hogy nyomatékot adjon járműve gyorsabb javításának, átélte a BKV nehéz hónapjait, amikor 37 napig vezetett szabadnap nélkül, közben bronzkoszorús szocialista brigád tagjává nevelt néhány rakoncátlan szaktársat. Az utasok? Vallja, hogy akít idegesítenek az utasok, az ne menjen buszsofőrnek.

Sió papa most 60 éves, két felnőtt, dolgos gyerek apja, mellesleg újdonsült nagypapa. Önálló, kedvesen berendezett lakása van, nyugdíja megközelíti a 4000 forintot. Nem hajnalok hajnalán, a buszfűlkében fogyasztja el teáját a termoszból, felvágottas kenyéret papírból. Délelőtt 9-kor ébred, felesége ágyhoz viszi a reggelit. Esténként már nem kell a tv-híradó első kiadásánál jóéjszakát kívánnia a családnak, és hódolhat végre az évtizedeken át oly ritkán üzhető nagy szenvedélyének, a vadászatnak. Mérgelődve idézi fel, hogy ő, aki 500 ezer kilométeres jelvény birtokosa, csaknem 35 évi tengely szolgálat után, két héttel a nyugdíjba vonulása előtt, a Moszkva térnél „levitte” egy Trabant kilincsét.

Kiváló ember, munkásember. A budapesti utazóközönség nevében gratulálunk megérdemelt kitüntetésének, és szívből kívánunk most már nagyon-nagyon sok, kellemesen eltöltött szabadnapot.